

Az MTA Pedagógiai Bizottságának ügyrendje

1. Az MTA Pedagógiai Bizottsága (továbbiakban: Bizottság) az Akadémia II. Osztályának a neveléstudomány területén létrehozott *tudományos testülete*. Munkáját az Akadémiai Törvény 3.§-a (2) bekezdésének b) pontjában meghatározott célok érdekében, az Alapszabály 24-27.§-ai, az Ügyrend vonatkozó (31-37.) pontjai alapján, illetve a közgyűlés és a II. Osztály határozatait figyelembe véve önállóan végzi.

2. A Bizottság ellátja az Akadémia feladataiból a tudományági testületre háruló, illetve a szakterület fejlődését segítő *tudományirányítási, -szervezési* teendőket. Ennek keretében a Bizottság

- ◆ figyelemmel kíséri az általa gondozott tudományág hazai helyzetét s az akadémiai beszámolási ciklusokhoz igazodva elemzést készít arról;
- ◆ meghatározza és az MTA II. osztályának felterjeszti az 'MTA doktora' cím megszerzéséhez teljesítendő speciális szakterületi követelményeket;
- ◆ a saját tagjai közül felkért szakértők véleménye alapján értékeli az 'MTA doktora' címre pályázók habitusát, és az MTA II. osztályának javaslatot tesz a doktori eljárás lefolytatására;
- ◆ figyelemmel kíséri a tudományos utánpótlás helyzetét, a neveléstudományi doktori iskolák/programok működését;
- ◆ tudományos üléseket szervez, működteti az Országos Neveléstudományi Konferenciát;
- ◆ publikációs tevékenységéből, albizottságok működtetéséből és javaslattelevi kötelezettségéből fakadó lehetőségeivel élve bekapcsolja a fiatalabb generációk tagjait a tudományos-szakmai közéletbe;
- ◆ állást foglal a tudományág körébe tartozó vagy a tudományág szempontjából jelentős tudományos, tudománypolitikai, kutatásszervezési kérdésekben; kezdeményezheti az Akadémia mint köztestület véleménynyilvánítását a tudományágot érintő jelentős ügyben;
- ◆ javaslatot tesz a tudományos osztály könyv- és folyóirat kiadási tervéhez; megjelenti a Magyar Pedagógiai c. folyóiratot, illetve a Tanulmányok a neveléstudomány köréből c. sorozatot;
- ◆ rendszeres kapcsolatot tart a tudományág köztestületi tagjaival; tevékenységéről évenként nekik beszámol.

3. A Bizottság a köztestületi tagok által megválasztott és a Bizottság által kooptált *szavazati jogú* tagokból áll.

4. A Bizottság első ülésén – figyelembe véve az Akadémia Alapszabályát – *megválasztja tisztségviselőit*: a tagok közül háromévi időtartamra, egy alkalommal újraválaszthatóan a bizottság elnökét, elnökhelyetteseit és titkárát. A bizottság más tisztségviselőket is választhat. A megválasztott tisztségviselők alkotják az elnökséget.

5. A *z elnökség feladata* a Bizottság munkájának irányítása, az ülések előkészítése, levezetése, vitáinak és határozatainak dokumentálása; az ügyek vitele az ülések közötti időszakban. Feladata évenként betervezni a Bizottság munkatervét, illetve a Bizottság mandátumának lejártakor beszámolót készíteni.

Az elnökség maga dönt a tagjai közötti feladatmegosztásról, de köteles azt a Bizottság elé jóváhagyásra betervezni. Az elnök és a tisztségviselők közötti feladatmegosztás kiterjed a Bizottság, illetve a tudományterület Bizottságon kívüli, külső képviselőire is. A Bizottság titkára egyúttal ellátja a publikációs ügyek képviselőjét is a II. Osztály illetékes bizottságában. A titkár(ok) készíti(k) az Emlékeztetőt az ülésekről, ezeket megküldi(k) a Bizottság valamennyi tagjának. (Az Emlékeztető esetleges korrekciójára a következő ülés elején van mód.)

Az elnökség szükség szerint, de évenként legalább négyszer ülésezik.

6.A Bizottság megválasztja a *Magyar Pedagógia* főszerkesztőjét s – a főszerkesztő előterjesztése alapján – a lap szerkesztőbizottságát. A *Tanulmányok a neveléstudomány köréből* sorozat főszerkesztője a Bizottság mindenkori elnöke, a szerkesztő bizottságot, illetve az egyes kötetek szerkesztőjét – a főszerkesztő javaslata – alapján a Bizottság választja meg. A folyóirat és a kiadványsorozat főszerkesztői rendszeresen, de ciklusonként legalább egyszer beszámolnak a Bizottságnak.

7. A Bizottság a tartalmi munka segítésére szükség szerint felelősöket bíz meg, ad hoc munkacsoportokat és állandó albizottságokat működtet.

7.1. A Bizottság az elfogadott munkaterv alapján különböző állandó vagy aktuális feladatok gondozására *felelősöket* bíz meg. Ők az adott témakörben teljes felhatalmazással rendelkeznek, önállóan járhatnak el, döntések előtt azonban általában kikérik a Bizottság állásfoglalását. A felelősöket az elnökség azon üléseire meg kell hívni, amelyeken az ő felelősségére bízott feladattal összefüggő kérdéseket tárgyalnak.

7.2. A Bizottság egyes feladatok ellátására, különösen a tudományági helyzet-elemzések elkészítésére, *ad hoc munkabizottságokat* hozhat létre. Ezek megbízatása a konkrét előterjesztések, elemzések, publikációk stb. elkészítéséig, elfogadásáig tart. A ciklus végén a Bizottság köteles létrehozni egy speciális ad hoc munkacsoportot, amely a Bizottság újjáválasztását készíti elő. Működésének szabályait – az Akadémiai Alapszabály és a II. Osztály aktuális instrukcióinak figyelembevételével – a Bizottság alakítja ki.

7.3. A Bizottság a tartalmi munka segítésére *albizottságokat* létesít és működtet.

7.3.1. Elnökeit a Bizottság kéri fel, általában a saját tagjai közül. Szükség esetén azonban más köztestületi tagot is felkérhet. Azok az albizottsági elnökök, akik nem választott bizottsági tagok, a Bizottság üléseinek állandó – tanácskozási jogú – meghívottai.

7.3.2. Az albizottságok tagjai az MTA olyan köztestületi tagjai lehetnek, akik az adott szakterületen rendszeres és színvonalas tudományos munkát végeznek. Az albizottságok e két kritériumon túl további követelményeket is megfogalmazhatnak, s a taggá válás konkrét módjáról maguk döntenek.

7.3.3. Az albizottság rendezvényei a szakmai érdeklődők számára nyilvánosak. Az albizottság köteles a Bizottság honlapján tagsági listáját közölni és folyamatosan aktualizálni.

7.3.4. Az albizottságok munkájukról évente tájékoztatják a Bizottságot rövid írásos formában, s a Bizottság évente egyszer – az érintett albizottsági elnök/társelnök jelenlétében – napirendre tűzi ezek áttekintését.

7.3.5. Új albizottság létesítését bármely köztestületi tag kezdeményezheti az MTA Pedagógiai Bizottságánál írásban kifejtett indoklás alapján. A Bizottság – az e célra kiküldött ad hoc munkacsoport előterjesztése alapján – legkésőbb féléven belül meghozza döntését.

7.3.6. Az Ügyrend 7.3. pontja a Bizottság következő periódusától érvényes. Ebben a ciklusban *átmeneti szabályként* továbbra is legyen valamennyi albizottsági elnök állandó meghívott a Bizottság ülésein, esetleges elnökváltáskor a Bizottság jóváhagyó egyetértését ki kell kérni. A jelenlegi albizottságok is adjanak évente tájékoztatást munkájukról, s ha új tagokkal kívánják bővíteni az albizottságot, akkor érvényesítsék a tagokkal szemben fentiekben megfogalmazott elvárásokat.

7.4. A Bizottság a tájékoztatás céljával honlapot működtet (www.neveléstudomány.hu).

8. A Bizottság működése:

8.1. A Bizottság évente négy *rendes ülést* tart, egy évre előre meghatározott napokon. A Bizottság szükség szerint rendkívüli üléseket tarthat.

8.2. Az ülés *napirendjét* az elnök előterjesztése alapján a Bizottság egyszerű szótöbbséggel fogadja el.

8.3. A Bizottság üléseire rendszerint *írásos előterjesztés* készül, amelynek vitájában – az előterjesztővel, egyes esetekben a Bizottsággal való megegyezés alapján – meghívottak is részt vehetnek.

8.4. A Bizottság üléseit az *elnök vezeti*. A napirendi pontok megtárgyalása zárulhat állásfoglalással, határozattal. Ezeket a Bizottság általában konszenzussal fogadja el. Ha a megegyezés nem alakítható ki, illetve ha a Bizottság bármely jelenlévő tagja kéri, akkor a testület nyílt szavazással dönt. A nyílt szavazás érvényes, ha a szavazásra jogosultak fele plusz egy fő szavaz, s eredményes egyszerű többség esetén.

8.5. A Bizottság *személyi ügyekben* az „Akadémiai törvény, alapszabály és ügyrend” előírásai szerint, általában titkos szavazással foglal állást. A titkos szavazás akkor érvényes, ha a szavazásra jogosultak fele plusz egy fő szavaz, s eredményes a szavazás egyszerű többség esetén. Azokban a személyi kérdéseket érintő esetekben, amelyekre nézve nem kötelező a titkos szavazás, a Bizottság dönthet konszenzussal vagy titkos szavazással. Titkos szavazást kell tartani akkor is, ha a Bizottság bármely tagja kéri azt.

A Bizottság az „Akadémiai törvény, alapszabály és ügyrend” értelmében saját ügyrendjét kétharmados többséggel fogadja el, s megküldi a II. Osztálynak. A Bizottság az elfogadott ügyrendet szükség szerint – az előbbi feltételekkel – módosíthatja, erről tájékoztatja a tudományos osztályt.

Az MTA Pedagógiai Bizottságának ügyrendje elfogadása napján lép életbe.

Budapest, 2009. december 11.

